

LIKABEHANDLINGSPLAN FÖR JÄRNA FRISKOLA

Planen omfattar det förebyggande och främjande arbetet med likabehandling, arbetet mot kränkande behandling och diskriminering, samt rutiner vid akuta händelser av kränkande art.

2018

Reviderad 2018-01-30

Inledning

Järna Friskola är en montessoriinspirerad friskola. Skolan är enparallellig och tar emot elever från förskoleklass och grundskolans år 1 till år 9. På skolan bedrivs också skolbarnsomsorg där en stor del av eleverna från förskoleklass till år 3 är inskrivna. Vid höstterminens start 2016 var 258 elever inskrivna på skolan.

Skolan ligger centralt i Järna tätort i nära anslutning till idrottsplats, ishall och skogsområden. Allmänna kommunikationer, som buss och pendeltåg finns i skolans närhet.

Arbetet med att främja elevernas trygghet, lika rättigheter och motverkandet av kränkningar har allt sedan starten 1999 haft hög prioritet i verksamheten.

I den här likabehandlingsplanen finns dels en utvärdering av hur arbetet har fortlöpt under 2017, dels en beskrivning av hur arbetet planeras framöver

Järna friskolas verksamhetsidé, hämtad från verksamhetsplan för 2017/2018, tillsammans med Skollagen, Diskrimineringslagen, och Läroplan för grundskolan ligger till grund för Järna friskolas Likabehandlingsplan.

Planen publiceras till alla berörda, elever, vårdnadshavare och personal, på Schoolsoft. Personalen går igenom planen på sina arbetslagsmöten. Eleverna tar del av planen genom att lärarna går igenom delar av den på klassråd och EQ-lektioner.

Grundläggande verksamhetsidé

Vision

Vi vill att vår skola ska vara en plats där alla har möjlighet att utvecklas efter egen förmåga och får möjlighet till utmaningar, samt blir bemötta med respekt och vänlighet.

Järna friskola verksamhet

Järna friskola är en Montessoriinspirerad skola, vilket innebär att vi arbetar efter Maria Montessoris grundläggande tankar kring barns utveckling och inläring. Utomhusdidaktik ingår som ett naturligt moment i undervisningen.

Vi vill möta varje individ där hon/han befinner sig och utifrån detta främja våra skolbarns utveckling genom god fostran och pedagogik. Vi vill att vår skola skall kännetecknas av arbetsro och lugn. Vi eftersträvar en god och trygg inlärningsmiljö för eleverna.

Vi vill att våra elever, när de lämnar oss, ska ha gott självförtroende, goda baskunskaper, god social kompetens, nyfikenhet och en egen drivkraft. Vi vill att våra elever ska uppnå minst betyget godkänd i alla ämnen.

Vår skola ska kännetecknas av respekt för människors olikheter. Vi vill att både barn och vuxna blir sedda, bekräftade och tas på allvar. Järna friskola är en lite skola där alla känner alla och ingen kan vara anonym.

Allt arbetet på Järna Friskola ska genomsyras av vår gemensamma värdegrund som vilar på begreppen **trygghet, respekt, ansvar och tillit**, samt av Järna friskolas teser.

Järna Friskolas teser

1. Väljer du att arbeta på Järna Friskola arbetar du efter Maria Montessoris tankar om barns lärande och utveckling. Alla pedagoger som avser att arbeta på JFS under en längre tid har en grundläggande utbildning i Montessoripedagogik.
2. På JFS ingår alla elever i den naturliga undervisningssituationen.
3. Alla anställda på JFS ansvarar för att arbetsmiljön, såväl inomhus som utomhus, är estetiskt tilltalande.
4. På JFS finns en väl fungerande fadderverksamhet med elever från förskoleklass till år 9.

5. Maten som serveras på JFS är, så långt möjligt, tillagad av ekologiska och närproducerade råvaror.

Definitioner och begrepp

Kränkande behandling är ett samlingsbegrepp för olika former av handlingar som kränker en elevs värdighet. Gemensamt är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Det kan ske på olika sätt t. ex:

- Fysiskt genom slag och knuffar.
- Verbalt genom hot och förnedrande ord.
- Psykosocialt genom utfrysning eller ryktesspridning.
- I text- och bild genom t.ex. klotter, brev, e-post, sms, foton, filmer och symboler samt via sociala medier.

Olika former som omfattas av kränkande behandling

- Mobbning
- Diskriminering eller trakasserier på grund av diskrimineringsgrunderna:
  - etnisk tillhörighet
  - religion eller trosuppfattning
  - kön
  - könsöverskridande identitet eller uttryck
  - sexuell läggning
  - funktionshinder
  - ålder

Likabehandling: Alla elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund eller ej.

Kränkande behandling: Ett uppträdande som inte tolereras och som kränker en persons värdighet. Handlandet behöver inte ha koppling till diskrimineringsgrunderna.

Mobbning: En viss person är mobbad när han eller hon upprepade gånger och under viss tid blir utsatt för, eller försök till, negativa handlingar från en eller flera personer, där den utsatte hamnar i underläge. Den utsattes upplevelser skall vara grunden för avgörandet om mobbning förekommer eller inte.

Direkt diskriminering: Ingen person får missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan på grund av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: En person får inte missgynnas genom att någon använder regler eller bestämmelser, som uppfattas som neutrala, på ett diskriminerande sätt. Detta gäller både elever och personal. Indirekt diskriminering kan vara när personer med olika behov behandlas lika. Personal får inte heller ge order eller instruktioner så att elever diskrimineras.

Trakasserier: Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier: Ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Handlandet behöver inte ha koppling till diskrimineringsgrunderna.

Repressalier: Personer som anmält någon eller deltagit i utredning om brott mot likabehandlingslagen får inte bestraffas.

Utvärdering av föregående års likabehandlingsplan

Genomförande

Alla skolans elever har haft möjlighet att bevara en enkät med frågor kopplade till likabehandlingsarbetet. Svarefrekvensen var 95 %. Den enkät som genomfördes i december 2017 är delvis förändrad från föregående år, vilket innebär att det enbart är den första delen som direkt går att jämföra med enkäten från december 2016. Ändringarna gjordes pga att vi ville få svar på ytterligare några frågor samt få tydligare svar. De yngre eleverna har fått hjälp med att läsa och tolka frågorna. Några frågor har ej besvarats av elever i år F-2.

I årskurs 2, 5 och 8 genomförs en årlig kvalitetsenkät med olika frågor som rör skolan. Enkäten bevaras av både elever och föräldrar under maj månad. Både i elevenkäten och enkäten till vårdnadshavare finns frågor som är kopplade till likabehandlingsarbetet och svaren på dessa frågor finns med i utvärderingen.

All personal har utvärderat skolans arbete i slutet av vårterminen 2017. En del av denna utvärdering rör likabehandlingsarbetet och finns med i redovisningen nedan. Ytterligare en utvärdering är genomförd i december 2017, som enbart rör likabehandlingsarbetet.

Utöver dessa riktade utvärderingar sker samtal fortlöpande om likabehandling under läsåret vid klassråd, elevråd, arbetslagsmöten, ledningsmöten, arbetsplatsträffar samt möten med Trygghetsgruppen och Trygga kompisar.

Resultat

Enkät genomförd med skolans elever, december 2017.

I tabellen går svaren från 2017 års enkät att jämföra med svaren från samma tidpunkt 2016.

	Alltid, %		Nästan alltid, %		Nästan aldrig, %		Aldrig, %	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Jag känner mig trygg på lektionerna.	76	83	22	16	1,5	1	0,5	0
Jag känner mig trygg i hallarna/vid skåpen.	63	76	33	22	3	1	1	1
Jag känner mig trygg i matsalen.	83	89	14	11	2	0	1	0
Det känns tryggt att gå på toaletten i skolan.	55	60	30	34	9	4	6	2
Jag känner mig trygg i omklädningsrummen på idrotten (Gäller årskurs 3-9)	67	68	21	28	10	3	2	1
Jag har en vuxen som jag vågar gå till och berätta om jag eller någon annan blir kränkt.	78	79	19	17	2	3	1	1
Den vuxna som jag berättar för hjälper mig med det som har hänt.	71	82	26	15	2	1	1	2
Den hjälpen som jag får gör att kränkningarna slutar.	60	67	31	28	5	4	4	1
Jag har någon att vara med i skolan så att jag inte känner mig ensam.	78	78	21	19	0,5	2	0,5	1
På vår skola får alla var med och leka/"hänga" på rasterna.	74	74	22	23	3	2	1	1
På vår skola behandlas tjejer och	71	78	21	18	6	2	2	2

killar lika.								
På vår skola är det okej att vara olika.	82	84	10	12	6	2	2	2
På vår skola finns det vuxna ute på rasterna.	65	71	31	27	3	1	1	1

1. Känner du till värdegrundsbegreppen trygghet, tillit, respekt och ansvar?
 JA **88%** LITE GRANN 9 % NEJ 3 %
2. Har ni pratat om värdegrundsbegreppen i din klass?
 JA, FLERA GÅNGER 39 % JA, NÅGRA GÅNGER 55 % NEJ, ALDRIG 6 %
3. Har ni pratat i klassen vi om hur man ska vara mot varandra så att ingen blir kränkt eller mobbad?
 JA, FLERA GÅNGER 54 % JA, NÅGRA GÅNGER 44 % NEJ, ALDRIG 2 %

	Aldrig, %	Nästan aldrig, %	Ganska ofta, %	Ofta, %
Har du blivit utsatt för kränkningar eller mobbing av andra elever?	65	29	4	11
Har du sett eller hört att någon annan elev blivit utsatt för kränkningar eller mobbing av andra elever?	54	32	11	3
Har du blivit utsatt för kränkningar eller mobbing av någon vuxen på skolan?	93	4	2	1
Har du sett eller hört att någon annan elev blivit utsatt för kränkningar eller mobbing av någon vuxen på skolan?	89	7	2	2
Förkommer det maktlekar på skolan (tex "Herre på täppan", "Sista slaget")	56	38	5	1
Förekommer det sexuella kränkningar eller trakasserier på skolan?	81	17	2	0

1. Om du har blivit utsatt för kränkningar eller mobbing, kan du ge exempel på hur och av vem?

F-2: Det förekommer att man retar varandra, säger ojusta saker, puffas och knuffas. "Om man inte får vara med i en lek och knuffas bort" (elev år 2)

3-6: Det förekommer skojbråk mellan kompisar, "skitsnack" och fusk på fotbollsplanen, men även yngre och äldre elever retas och slåss.
 "Fusk på fotbollsplanen för att killar inte vill att tjejer är bättre" (elev år 5)

7-9: Kommentarer om utseende och beteende, fysiska kränkningar, blickar, viskar bakom ryggen, ignorans.
 "Några XXX som håller på mot mig, de sårar mig och kränker mig, typ med flit" (elev år 7)

2. Om du har sett andra bli utsatta för kränkningar eller mobbing, kan du ge exempel på hur och av vem?

F-2: Man har sett andra bli puttade, knuffade och retade. Det förekommer brottning och slag.
 "När några barn bråkade på bandyplan" (elev F-klass)

3-6: Skojbråk, knuffar och retningar, elakheter och fusk när man spelar fotboll, säger saker bakom ryggen på varandra.

7-9: Kommentarer om utseende och beteende, elaka ord, utfrysning, pratar bakom ryggen, retas "på skoj"

3. Finns det platser på skolan där elever är extra utsatt för kränkningar och mobbing? I så fall vilka är de platserna?

F-2: På bandy- och basketplanen, i vallen, på baksidan, bakom förråden, i gången när man går till baksidan, i hallarna, i klätterställningen, i fritidsrummet, på toaletten. "Ibland puttas det i hallen" (elev år 1)

3-6: På baksidan och framsidan, i gången mot baksidan, på IP.
"Bakom gula huset, om man går utevägen till baksidan" (elev år 3)

7-9: I korridorerna, vid skåpen, i klassrummet, i hallarna, i cafeteria, i omklädningsrummen, utanför skolans område.

4. Om det förekommer maktlekar, vilka är det och bland vilka elever?

F-2: Man vill vara högst upp i klätterställningen, man bildar klubbar där inte alla får vara med eller där en bestämmer vad de andra ska göra. "Klubbar där man blir tvingad att göra saker" (elev år 2)

3-6: "Herre på täppan" på snö- och grushögar. Låtsasbrottnig.

7-9: Ibland "Herre på täppan", slag i nacken när man klipper sig, "sista slaget", man nyper varandra.

5. Om det förekommer sexuella kränkningar eller trakasserier, på vilket sätt och i vilket sammanhang sker dessa?

F-2: Har ej besvarat den här frågan.

3-6: Endast ett par elever skriver en kommentar.
"Pussad av X fast man inte vill" (elev år 5). "Inte på skolan i alla fall" (elev år 6)

7-9: Skämt med sexuell anspelning, kommentarer om personers sexuella läggning, blickar och kommentarer.

"Det handlar ofta om personers sexuella läggning." (elev år 7)

6. På vilket sätt har du påverkats av att vi är en mobilfri skola? Skriv både positiva och negativa synpunkter.

Eleverna i **F-2** har inte besvarat frågan.

Flera elever i år **3-6** beskriver att det är positivt med en mobilfri skola. De uppger att de kan koncentrera sig bättre, ingen blir mobbad och att det gör att de leker och rör sig mer, de umgås mer och är mer sociala. "Det är bra att det är mobilfriskola för att alla har inte iPhones och det kan kännas jobbigt" (elev år 3). "De stora kan inte ta kort på en på rasterna" (elev år 5). "Jag tycker det är bra för då kanske man inte blir störd av ett sms eller liknande" (elev år 6)

Negativa aspekter som tas upp i år **3-6** är att man inte kan googla för att ta reda saker, tex fakta och hur ord stavas, man har inte tillgång till skolarbeten via mobilen, de saknar klocka. Många önskar lyssna på musik vid eget arbete för att kunna koncentrera sig bättre. *"Att vi inte får lyssna på musik. Det ger verkligen arbetsro och koncentration."* (Elev år 6)

Flera elever i år **7-9** uppger att de har blivit mer sociala, de pratar med varandra, spelar kort och andra spel, det är positivt att ingen fotar i skolan, de kan vara mer koncentrerade på lektionerna och hålla fokus, rastrummet är positivt.

"Vi är mer sociala när vi spelar kort på rasterna." (elev år 7) *"Det känns som man har roligare på rasterna"* (elev år 8)

Elever i år **7-9** uppger flera negativa saker med införandet av mobilfri skola. Några tycker att det inte finns mycket att göra på rasterna och därför vill ha mobilerna. Många vill kunna lyssna på musik på lektionerna för att öka koncentrationen, man vill ha mobilen om man går från skolan på rasten, det är svårt att hålla reda på tiden, man vill kunna titta på schemat och man vill hålla kontakt med personer utanför skolan. Generellt är eleverna i år 9 mest negativa. År 7 tycker att det är negativt att de aldrig fick prova att ha sina mobiler.

"När man behöver bli kontaktad går det ej" (elev år 8). *"Det har hjälpt till viss del med koncentrationen men också gjort det sämre när folk pratar mycket och man vill lyssna på musik."* (elev år 9) *"Mobilanvändningen under lektionerna har ökat och det blir mer bråk om mobiler än innan."* (elev år 9)

.....
Utvärdering av verksamheten vid Järna friskola, enkät till elever i årskurs 2, 5 och 8, juni 2017

Juni 2017 Enkät svar elever år 2, 5 och 8. Svarsfrekvens 92 %	Instämmer			
	Helt %	Till stor del %	Till viss del %	Inte alls %
Jag trivs bra i skolan.	61	31	6	1
Jag har kompisar i skolan.	84	11	4	6
Vi har regler i skolan som gör att alla kan trivas.	67	22	5	5
Vuxna i skolan hjälper oss elever att lösa konflikter.	62	21	8	8
Jag kan prata med någon vuxen om det är något jag funderar över.	55	36	8	1

Utvärdering av verksamheten vid Järna friskola, enkät till vårdnadshavare med barn i årskurs 2, 5 och 8, juni 2017

Juni 2017 Enkät svar vårdnadshavare år 2, 5 och 8 Svarsfrekvens 62 %	Instämmer			
	Helt %	Till stor del %	Till viss del %	Inte alls %
Som förälder bemöts jag positivt och med respekt.	67	33	0	0
Mitt barn trivs och känner sig trygg på Järna Friskola.	61	35	4	0

Ur "Kvalitetsredovisning för Järna friskola, 2016-2017"

"Generellt råder studiero och trygghet i alla klasser på skolan. Det förekommer till och från oro på vissa lektioner, beroende på vilket ämnen det är, hur lektionen leds och vilka elever som deltar. I de fallen förs samtal med berörda pedagoger och åtgärder sätts in. Detta är ett ständigt pågående arbete som kommer att fortgå framöver. Det är otillfredsställande att som personal inte kunna få till en förbättring för eleverna. Det har periodvis under läsåret varit svårt att upprätthålla ett gemensamt förhållningssätt för hela skolan. Att ha flera vuxna närvarande vid övergångar och på raster bidrar till ökad trygghet och färre kränkningar."

Under en elevassistents föräldraledighet har vi inte hittat rätt vikarie, vilket har varit negativt för tryggheten och arbetsron i årskurs 7-9.

Sett till elevenkäterna uppger något fler elever att de trivs och har kompisar i skolan än föregående läsår. Lika många som förra läsåret anser att skolans regler bidrar till trivselns medans något färre uppger att vuxna hjälper dem med konfliktlösning. Det senare beror troligen på avsaknaden av elevassistent i årskurs 7-9 under delar av läsåret. Bland föräldrarna uppger något fler att deras barn trivs och känner sig trygga på skolan än föregående läsår.” (Kvalitetsredovisning för Järna friskola, 2016-2017)

Utvärdering av verksamheten vid Järna friskola, genomförd med personalen, december 2017

Trygghetsgruppen: Trygghetsgruppens har fungerat bra. I juni slutade kurator och en ny anställdes, vilket blev positivt. Vi var dock tvungna att ändra i tiderna för träffarna, vilket medförde att kontinuiteten uteblev. Det är viktigt att trygghetsgruppen har regelbundna träffar, med alla deltagare närvarande. Återkopplingen från trygghetsgruppen fungerar bra. Det är viktigt när man utser Trygga kompisar att de representerar olika grupper av elever. Trygga kompisarna ger de vuxna bra information om det sociala samspelet i klasserna, som de annars inte skulle ha fått vetskap om.

Främjande arbetet: De flesta eleverna har någon vuxen att prata med. Man arbetar ständigt i arbetslagen för att skapa trygghet för eleverna. Vuxennärvaron är av största vikt för att bibehålla tryggheten. Vid hög personalfrånvaro blir det främjande arbetet lidande. Man arbetar med EQ, men kontinuiteten kan förbättras. Vid faddergruppsdagar måste vi alltid vara noggranna med att förbereda och anpassa för de elever som har behov av det. Ett arbete som kan förbättras är arbetet med pojkar och flickor, att respektera andras integritet, att ja är ja och nej är nej, att alla ska få ta lika stor plats. Personalen upplever att det främjande arbetet har förbättrats och att det i sin tur har lett till mindre åtgärdande arbete.

Förebyggande arbete: 2017 arbetade vi fram ett gemensamt pedagogiskt förhållningssätt "Så här gör vi på Järna friskola". Vi har arbetat med detta under hela året. Förhållningssättet är bra och har hjälpt oss att hålla struktur, ordning och studiero. I perioder är det svårt att upprätthålla alla delar i det pedagogiska förhållningssättet, det är viktigt att "hålla i och hålla ut". Vi känner att våra elever är trygga i skolan, det finns vuxna bland eleverna som tar tag i problem som uppstår, genomför samtal med eleverna och kontaktar föräldrar vid behov. Skolans trivselregler är bra, men de efterföljs inte fullt ut. Vi införde mobilfri skola inför höstterminen 2017. Många elever i år 7-9 bryr sig inte om regeln och respekterar inte när vuxna uppmanar dem att följa regeln.

Åtgärdande arbete: Vi arbetar bra med det åtgärdande arbetet. Vi tar tag i händelser direkt och ger eleverna det stöd som behövs utifrån varje enskild händelse. Vi upplever att eleverna i F-6 litar på de vuxnas stöd. I år 7-9 finns en upplevelse av otillräcklighet, det arbete som görs ger inte alltid önskade effekter. Det är svårt att ibland dra gränsen mellan tjafs och kränkning. Konsekvenstrappan fungerar, men vi behöver vara snabbare på att använda alla steg. Handlingsplanen för kränkande behandling fungerar och vi följer den när vi får kännedom om kränkningar. Vi har inte haft någon akut allvarlig kränkning under 2017 som har lett till polisanmälan. Rutinerna för dokumentationen är ett fortsatt förbättringsområde.

Identifierade riskfaktorer

- Aktiviteter med ingen eller låg vuxennärvaro.
- Hög personalfrånvaro.
- Perioder på året med högre trötthet och stress, tex november.

- Fria aktiviteter, med ingen eller låg styrning av vuxna.
- Skolgemensamma aktiviteter med schemabrytande verksamhet.
- Övergångar mellan aktiviteter.
- När eleverna arbetar i påtvingade konstellationer.
- Hallarna, vid skåpen, korridorerna, cafeterian, matkön, toaletterna och omklädningsrummen.
- Fotbollsplanen, basketplanen, bandyplanen och i vallen.
- Lilla skogen på baksidan, utevägen bakom 3-9-ans hus, bakom förråden.
- Lek på snöhögar och i samband med kramsnö.
- De äldre eleverna lämnar ibland skolans område, vilket ökar risken för kränkningar.
- Sociala medier och mobilanvändning var en riskfaktor under vårterminen

Genomförda åtgärder 2017

Följande åtgärder har genomförts under 2016:

- Vi har fortsatt arbeta med EQ för eleverna, liksom schemalagd mentorstid.
- Trygghetsgruppen har träffat kontinuerligt.
- *"Trygga kompisar"* har träffats var tredje vecka tillsammans med en lärarrepresentant från trygghetsgruppen.
- Faddergruppsdagar har genomförts.
- Vi har erbjudit eleverna i år 7-9 att låna spel under raster och håltimmar. Ett rastrum inrättades för år 7-9 höstterminen 2017. Ytterligare ett pingisbord har satts upp på framsidan under våren.
- Alla elever har en gemensam förmiddagsrast, med vuxennärvaro i cafeterian. Enklare försäljning av frukt och smörgåsar har erbjudits.
- Vi har haft två elevassistenter kopplade till årskurs 3-9. Dessutom har en fritidspedagog varit kopplad till år 3 under skoltid.
- Eleverna har undervisningen styrd till hemklassrum så långt det är möjligt. Höstterminen 2017 genomfördes schemaändringar för F-2, så att mer av undervisningen är förlagd till hemklassrum, vilket har medfört färre förflyttningar för dem.
- Vi har haft hög vuxennärvaron vid in- och utgång för eleverna i år F-6, och vi har haft ett fungerande rastvaktsschema. Under rasterna har vi haft extra bevakning på utsatta områden på skolgården. Vi har fördelat tiderna på fotbollsplanen och vid pingisbordet mellan arbetslagen. Extra stöd har funnits för de elever/elevgrupper där kränkningar har förekommit. Vid bussresor till Örjanskolan och Hölöskolan (vårterminen 2017) har vi haft extra vuxenstöd även för de äldre eleverna.
- Eleverna i år 8 och 9 har sin hem- och konsumentkunskap på vår skola from höstterminen 2017, vilket har minskat antalet bussresor för eleverna.
- Ett gemensamt pedagogiskt förhållningssätt har införts.
- Vi har arbetat med olika metoder i klassrummet för att säkerställa att alla elever kommer till tals, tex "No hands up"
- "Mobilfri skola" infördes höstterminen 2017.
- Kuratorstjänsten utökades till 50 % from september 2017.

Sammanfattande slutsatser av utförda utvärderingar

Majoriteten av eleverna på Järna friskola känner sig trygga och har kompisar. Tryggheten är störst vid styrda aktiviteter med vuxennärvaro. Av skolans elever uppger 99 % att de känner sig trygga på lektionerna och 100 % i matsalen. Dessa siffror är högre än föregående år. Trots att hallarna och skåpen är identifierade riskområden uppger 98 % av eleverna att de är trygga där. När det gäller toaletterna har känslan av otrygghet minskat från 12 % till 6 %.

Samma tendens ser vi gällande omklädningsrummen där känslan av otrygghet har minskat från 12 % till 4 %. Enbart positiva tendenser i årets utvärdering. De problem med förorenade toaletter som vi har haft har försvunnit vilket givetvis är klart positivt och säkert en bidragande orsak till förbättrad trygghet.

Trygga vuxna är viktigt för eleverna, liksom att de har kompisar. En majoritet, 96 %, av eleverna uppger att de har en vuxen som de kan vända sig till. 97 % anser att de får hjälp av den vuxne med det som har hänt, medan något färre anser att hjälpen ger önskad effekt. På skolan har i stort sett alla någon att vara med under skoltid och alla får vara med på rasterna. Något fler anger att det finns vuxna bland eleverna på rasterna i år, 98 % jämfört med 96 %, vilket kan vara ett resultat av tydligare rastvärdsschema och en gemensam förmiddagsrast.

Att bli likvärdigt behandlad är en viktig del i att skapa trygghet. 96 % av elever svarar att tjejer och killar behandlas likvärdigt på skolan och att det finns acceptans för att vara olika på skolan. Det här är en siffra som är några procent högre jämfört med tidigare års utvärdering.

94 % av eleverna uppger att de aldrig eller nästan aldrig har blivit utsatta för kränkningar, 4 % uppger att de ibland blir utsatta och 2 % att de ofta utsätts för kränkningar. Skillnaden från föregående år är att något färre upplever sig utsatta. 14 % av eleverna uppger att de känner till någon elev som bli utsatt, vilket också är i något lägre än föregående år. Vi vet inte med säkerhet om det är olika elever som man syftar till eller om det är några enstaka. Ett fåtal namn nämns i enkäterna, och dessa är redan kända av personalen och åtgärder är vidtagna. 6 % är en helt oacceptabel andel av eleverna, det borde vara 0 %, och vi måste fortsätta lägga kraft och energi på att motverka alla typer av kränkningar. 2015 upplevde 16 % av eleverna att den hjälp de fick vid konflikter och/eller kränkningar inte var till hjälp. Den siffran sjönk 2016 till 9 % och var 2017 nere i 5 % vilket är ett tydligt bevis på att det arbete som läggs ner har effekt och att vi har tagit ett stort steg i rätt riktning.

Vuxennärvaro är mycket viktig för att skapa en trygg miljö. Situationer där kränkningar förekommer är mycket vanligare när det inte finns vuxna med., Vid fria aktiviteter förekommer kränkningar oftare än vid styrda. Schemabrytande aktiviteter i olika åldersblandade konstellationer är främjande för sammanhållningen på skolan och för att skapa en "vi-känsla" men också en riskfaktor. Vissa elever har svårt att klara av att genomföra dessa aktiviteter. Det är viktigt att vi hanterar denna svårighet och gör de Anpassningar som behövs för berörda elever.

Vi har aktivt arbetat med alla kränkningar som vi fått kännedom om. Trygghetsgruppens arbete har fortsatt. Det är viktigt att alla arbetslag är representerade på alla gruppens möten, för att få kontinuitet och en heltäckande bild av verksamheten. Dokumentationen upplevs ibland svårhanterad för personalen. Vi behöver uppdatera oss på hur vi sköter det med jämna mellanrum. En stående punkt på alla arbetslagsmöten är en viktig del i att få kontinuitet och delaktighet för alla i personalen.

Framgångsfaktorer i vårt likabehandlingsarbete är bla våra faddergrupper, att vuxna är närvarande och snabbt ingriper när de får kännedom om kränkningar, och att eleverna har fast placering i klassrummen och matsalen. Genom att vi är en liten skola där alla känner alla har vi skapat en trygg skolmiljö i många avseenden, men det finns flera förbättringsområden som vi behöver arbeta med framöver.

Planerat arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Trygghetsgrupp

På skolan finns en trygghetsgrupp som träffas kontinuerligt för att arbeta med likabehandling- och diskrimineringsfrågor. Trygghetsgruppen leds av kurator och har representanter från alla arbetslag. Rektor deltar också i mötena. Vid frånvaro ska en ersättare från arbetslaget delta i gruppen möten. *Bilaga 1*

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att förstärka respekten för alla människors lika värde. Det omfattar alla diskrimineringsgrunder, riktas mot alla på skolan och bedrivs som en naturlig del av det vardagliga arbetet, såväl på lektioner som under övrig skoltid och inom skolbarnsomsorgen.

Mål

- Alla elever ska känna sig trygga på Järna Friskola. De ska bli sedda och bekräftade för den de är.
- Respekt för alla människors lika värde och för demokratin är grundläggande värderingar som skall genomsyra all verksamhet i skolan. Värdegrundsbegreppen trygghet, respekt, ansvar och tillit ska vara välkända och efterlevas av alla på skolan.
- Varje elev skall bli sedd och känna sig värdefull. Vår utgångspunkt är att varje elev har möjlighet att tillägna sig goda kunskaper, insikter och färdigheter. Verksamheten skall bygga på varje elevs förutsättningar och aktivt inriktas på att stärka elevens självkänsla och tilltro till sin förmåga.
- Flickor och pojkar ska ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten.
- Alla elever ska behandlas likvärdigt, utifrån deras behov, så att alla elever kan vara fullt delaktiga i skolans verksamhet. Det gäller tex elever med olika typer av funktionsvariationer. Vi ser olikheter som en tillgång i verksamheten.
- Vid all planering och genomförande av verksamhetens olika aktiviteter ska diskrimineringsgrunderna tas i beaktande.
- På skolan skall råda nolltolerans när det gäller kränkningar och mobbning. Ingen elev på Järna Friskola ska bli utsatt för någon typ av kränkning.
- Alla klasser ska ha undervisning i EQ, emotionell kompetens
- Alla elever ska ingå i en faddergrupp. Faddergrupperna ska träffas vid minst 3 tillfällen per läsår för gemensamma aktiviteter.

Handlingsplan för att nå uppsatta mål

En viktig del i det främjande arbetet på vår skola ligger i att alla elever ses och ingen kan vara anonym. Alla som arbetar på skolan har ett ansvar för våra elever. Vi hälsar på varandra varje dag och tilltalar varandra med förnamn. Vi använder ett vårdat språk när vi samtalar med varandra. Varje elev ska kunna vända sig till en vuxen som hon eller han känner förtroende för. All personal ska reagera mot beteenden som strider mot de grundläggande värdena. Principen alla elever är allas ansvar tillämpas.

All personal ska sträva efter att alla elever ska ges lika stort inflytande och utrymme i verksamheten oavsett kön och ålder.

I all verksamhet ska vi ta hänsyn till diskrimineringsgrunderna när vi i exempel väljer namn, etnicitet, kön, familjebildningar odyl. Detta gäller även vid val av läromedel, leksaker och annat rast- och fritidsmaterial. Pedagogiska utvecklingsgruppen ska ta hänsyn till detta vid planerandet och genomförandet av olika skolutvecklingsinsatser.

Vid all planering ska hänsyn tas så att alla elever kan delta fullt ut vid genomförande av aktiviteten.

Alla klasser ska ha EQ (emotionell kompetens)/klassråd, som genomförs kontinuerligt. Varje arbetslag ska dokumentera sitt EQ-arbete. Dokumentationen ska ligga till grund för en långsiktig plan för skolans EQ-arbete.

På skolan ingår alla elever i en faddergrupp. I faddergruppen finns elever ur alla årskurser representerade. Under läsåret genomförs olika aktiviteter där eleverna är indelade i sina faddergrupper. Vi genomför friidrottsdagen och hantverksdagen på höstterminen och uteveckan på vårterminen. Vid faddergruppsaktiviteter ska anpassningar göras för de elever som har behov av detta. Värdegrundsdagen genomförs arbetslagsvis. Inom arbetslaget genomförs också olika aktiviteter i den "lilla faddergruppen" där elever från olika klasser inom arbetslaget ingår. Det gäller tex vid utedagar. Dessutom är eleverna matvärdar med sin faddergrupp.

Förebyggande arbete

Mål

- Värdegrundsbegreppen trygghet, respekt, ansvar och tillit ska vara väl kända och efterlevas av alla på skolan, personal, elever och föräldrar.
- Det ska vara lugnt och tryggt under raster såväl inom- som utomhus.
- Det ska vara arbetsro under lektionerna.
- Eleverna ska erbjudas olika aktiviteter på rasterna.
- Varje klass har klassråd och EQ kontinuerligt.
- Det ska finnas ett elevråd på skolan som träffas kontinuerligt.
- Det ska finnas trivselregler med konsekvenser som är väl kända och efterlevs av alla på skolan.
- Vi ska ha en elevgrupp "Trygga kompisar" som arbetar tillsammans med lärare och kurator med det förebyggande arbetet.
- Vi ska stärka vårt arbete för att främja jämställdhet att motverka sexuella trakasserier.

Handlingsplan för att nå uppsatta mål

Elever och personal ska fortsätta diskutera skolans värdegrundsbegrepp: *trygghet, tillit, respekt och ansvar*, för att behålla en gemensam plattform. Detta sker under personalens planeringsdagar och arbetslagsmöten. Med eleverna ska vi arbeta med värdegrundsbegreppen i samband med skolstarten och FN-dagen, samt på EQ kontinuerligt under året.

Vi ska ha ett gemensamt pedagogiskt förhållningssätt för genomförandet av lektioner, övergångar mellan aktiviteter, i matsalen och på raster. Alla elever ska ha bestämd placering i klassrummen. Flera lektioner ska genomföras i åldersblandade grupper. Vi ska ha vuxennärvaro i hallarna när eleverna i F-6 går in och ut. Eleverna i årskurs 6 ska ha sina skåp i Stora salen. Eleverna i år F – 6 ska ha styrd placering i matsalen. Eleverna i årskurs 7-9 har fasta bord. Personalen äter i matsalen tillsammans med eleverna. De ska sitta spridda bland eleverna. En vuxen följer eleverna till matsalen alternativt tar emot dem när de kommer dit. *Bilaga 2*

Vi ska ha ett väl fungerande rastvaktsschema. När eleverna i år F-2 är ute ska det alltid finnas vuxennärvaro både på framsidan och i skogen bakom skolan. För år 3-6 ska det alltid finnas två vuxna ute på förmiddags- och lunchrast. I år 7-9 ska det finnas en vuxen inomhus och en utomhus under lunchrasten. Rastverksamheten ska vara mer styrd, framför allt gäller det aktiviteter på fotbollsplanen, bandyplanen, basketplanen och vid pingisborden. Vi ska erbjuda olika gemensamma lekar och andra aktiviteter. "Trygga kompisarna" ska vara delaktiga i detta någon rast i veckan. I år 7-9 ska eleverna ha tillgång till olika sällskapsspel. Ett rastrum med vuxennärvaro ska vara öppet för eleverna i år 7-9 på lunchrasten. Järna friskola är sedan hösten 2017 en mobilfri skola. Det innebär att eleverna lämnar in sina mobiler underskoldagen.

Elevrådet är uppdelat i två grupper, F-4 och 5-9. Elevrådet träffas 1 gång/månad tillsammans med rektor. En gång/termin genomförs elevrådet i form av matråd.

Trivselreglerna utvärderas i slutet av läsåret. Elevrådet är delaktiga i att ta fram Trivselreglerna. Trivselreglerna och konsekvenserna delges elever och föräldrar vid terminsstart. *Bilaga 3*

I varje klass i årskurs 4-9 utses 4 elever till att vara "Trygga kompisar". Gruppen träffas tillsammans med en lärarrepresentant från trygghetsgruppen var tredje vecka. "Trygga kompisarna" ska få ett utökat mandat att leda olika typer av verksamhet under rasterna. De är också med och planerar och genomför Faddergruppsdagen under uteveckan. *Bilaga 4 och 5*. Eleverna i årskurs 6-9 ska träffas i mindre samtalsgrupper tillsammans med kurator en gång per termin.

Under våren 2018 ska alla elever i år 7-9 delta i projektet "Kärlek börjar aldrig med bråk", som genomförs tillsammans med Juventas ungdomsjour.

Åtgärdande arbete

Mål

- Vi ingriper alltid direkt då vi ser att någon far illa.
- Vi ingriper direkt då någon uppträder olämpligt.
- Vi ska ge elever stöd i att lösa konflikter så snart vi får kännedom om konflikten.
- Varje elev på Järna Friskola ska våga berätta för en vuxen om han eller hon blir utsatt själv eller ser någon bli utsatt för en kränkande handling
- Personalen på Järna Friskola ska omgående agera i enlighet med "*Handlingsplan vid kränkande behandling på Järna friskola*" hen får kännedom om att en elev har blivit utsatt för/ är utsatt för kränkande behandling.

Handlingsplan för att nå uppsatta mål

Se "*Handlingsplan vid kränkande behandling på Järna friskola*". I planen framgår det även hur dokumentationen ska ske. *Bilaga 6, 7 och 8*.

Personalen ska ges möjlighet till handledning.

Personalärenden

Vid kränkning av personal hänvisas till dokumentet "Kränkande särbehandling – Policy med råd och anvisningar för personal vid Järna friskola".

Uppföljning och utvärdering av Likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen utvärderas av elever, personal och vårdnadshavare under november varje år. Det pågående arbetet kommer att följas upp kontinuerligt under hela giltighetsperioden av trygghetsgruppen och vid klassråd, elevråd, arbetsplatsträffar, elevhälsoteamets och ledningsgruppens möten samt vid fackliga samverkansmöten. Rektor och huvudmannen kommer att ta upp planen vid styrelsemöten under året.

En revidering av Likabehandlingsplanen sker inför varje nytt kalenderår, nästa revision sker inför 2019.

Järna 2018-01-30

Charlotte Dackebro
Rektor

Veronica Lange
Kurator

Reviderad 2017-08-03

Trygghetsgrupp på Järna friskola

Trygghetsgruppen på Järna friskola har i uppdrag att arbeta med Likabehandlings-, värdegrunds- och diskrimineringsfrågor.

Trygghetsgruppens uppdrag

Trygghetsgruppen är den sammanhållande länken i Järna friskolas likabehandlingsarbete. I detta ingår:

- Vara delaktiga i upprättandet av Likabehandlingsplanen.
- Vara delaktiga i utvärderingen av Likabehandlingsplanen
- Genomförandet av en Trygghetsdag.
- Handha de ärenden som anmäls till Trygghetsgruppen i enlighet med "Handlingsplan vid kränkande handling"
- Vara delaktiga i skolans EQ-arbete tex genom att ge tips och exempel till undervisande lärare
- Inom ramen för Trygghetsgruppen ansvarar deltagande lärare för "Trygga kompisar" i sitt arbetslag.
- Bevaka så att skolan följer lagen gällande diskrimineringsgrunderna.

Medlemmar

Gruppen består av kurator och rektor samt en representant vardera från arbetslag F-2, 3-4, 5-6 och 7-9. Medlemmarna ingår i gruppen under ett läsår, men det är önskvärt med en längre period i syfte att skapa kontinuitet. Vid frånvaro ska ersättare från arbetslaget delta i gruppens möten. Till gruppen adjungeras elevassistenter och annan personal vid behov.

Kurator leder gruppens arbete och ansvarar för dokumentationen från gruppens möten.

Lärare som ingår i gruppen har en nedsättning i undervisningstiden motsvarande 1 timme/vecka. Övriga deltar under sin ordinarie arbetstid.

Möten

Trygghetsgruppen träffas på tisdagar, jämna veckor. Vid behov kallas till extra möten. Mötena är till för att hantera akuta kränkingsärenden, i enlighet med "Handlingsplan vid kränkande handling", samt att planera och genomföra åtgärder och aktiviteter utifrån uppdraget.

Förhållningssätt för elever och personal på Järna friskola – ”Så här gör vi på Järna friskola”

Lektioner

- Varje morgon hälsar vi på varandra när vi går in till första lektionen.
- Vi har en tydlig start på lektionen – samlar gruppen och går igenom vad den ska innehålla – mål, arbetsmetoder och avslut.
- Vi avslutar lektionen gemensamt med någon form av kort utvärdering. Vi lämnar klassrummet tillsammans och i bra skick.
- Vi undviker ”drop-in” och ”drop-out”.
- Eleverna har alltid bestämda platser i klassrummet.
- Vi passar tiderna och tar med oss rätt material till lektionerna.
- Vi låter inte eleverna lämna lektionssalen utan lärarens tillåtelse.
- Vi samlar in mobilerna vid lektionsstart om det inte redan är gjort.

Raster och håltimmar

- Vi håller tiderna på lektionerna och följer rastschemat.
- Vi håller fast vid ute- och inneraster, vem som har första tjing på fotbollsplanen osv
- I cafeterian är umgås vi i normal samtalston, tex när vi spelar spel, äter mellanmål och pratar med varandra. Samma sak gäller för det klassrum som är uppehållsrum under högstadiets lunchrast och när fritids har inneaktiviteter.
- I biblioteket och utanför expeditionen ska det vara tyst och lugnt. Det går bra att sitta där och arbeta med skolarbete eller läsa en bok, men inte att tex spela kort.

Matsalen

- Vi håller mattiderna.
- Vi samtalar i normal samtalston med dem som sitter närmast oss vid bordet.
- Det finns en vuxen på plats när eleverna går in i matsalen.
- Vi hjälper eleverna att ta en lämplig portion.
- Vi följer placeringen. I årskurs F-6 har eleverna fasta platser, i årskurs 7-9 har klasserna fasta bord. Vuxna sprider ut sig bland eleverna.
- Bara de elever som ska äta lunch är i matsalen under lunchtiden.
- Vi äter klart all mat i matsalen.

Trygghet - Respekt - Ansvar - Tillit

Trivselregler för eleverna på Järna Friskola 2017-2018

Ledorden för Järna Friskola är Trygghet, Respekt, Ansvar och tillit. Vi skapar trygghet genom att vi respekterar varandra och vår skolmiljö. Vi tar ansvar för hur vi beter oss mot varandra och vår skolmiljö. Genom detta skapar vi en tillit till oss själva, varandra och vår skola.

Förutom de regler och lagar som gäller i resten av samhället har vi på Järna Friskola beslutat om följande regler:

På Järna Friskola

- **Gäller följande för mobiltelefoner, I-Pads, laptops och liknande elektroniks utrustning:**
Järna friskola är en mobilfri skola. I alla klasser F-9 och på fritids samlas mobiler o. dyl in på morgonen och återlämnas efter skoltid/fritidstid. Personal har sina mobiler avstängda och undanstoppade i alla gemensamma lokaler. Undantag gäller för personal som har verksamhet utanför skolan och vid pedagogisk användning, samt för fritidstelefonen, elevhälsoteam, elevassistent och skolledning.
Datorer och I-pads finns att låna under lektionstid. Undervisande lärare sköter in- och utlåning. Det är inte tillåtet att göra förändringar på dessa, tex ladda hem olika program, allt detta sköts av IT-ansvarig personal.
För elever med specifika behov av tekniska hjälpmedel gäller individuella regler som finns inskrivna i åtgärdsprogram.
- **Äter vi inte godis eller tuggummi i skolan eller på skolgården.**
- **Tar vi av oss ytterkläder och utesor när vi är inomhus. I matsalen och på lektioner tar vi även av oss huvudbonader.**
- **Tar vi ansvar för de arbetsuppgifter som vi har i våra arbetsgrupper**
Vi är matvärdar, hallvärdar mm. Vi är rädda om vår gemensamma skolmiljö både inomhus och utomhus.
- **Åker vi inte cykel, inlines, skateboard e. dyl. i skolan eller på skolgården.**
Cyklar o.dyl ställs på anvisad plats.
- **Får föremål som kan skada någon inte medföras till skolan.**

Konsekvenstrappa vid Järna Friskola 2017-2018

Om en elev bryter mot policyn i Likabehandlingsplanen och/eller Skolans trivselregler sker följande:

1. Eleven ombeds följa det som står i Likabehandlingsplanen/Trivselreglerna.
2. "Allvarssamtal": Elev och undervisande lärare har ett samtal. Vid behov deltar representant från elevhälsoteamet. Vårdnadshavare och ansvarslärare informeras via Schoolsoft i samband med händelsen. Den som genomför samtalet gör en privat notering om händelsen.
3. Undervisande lärare alternativt ansvarslärare, beroende på vad saken gäller, tar en direktkontakt med vårdnadshavare. En överenskommelse upprättas med elev och vårdnadshavare, som sedan följs upp. Den som genomför samtalen/mailväxlingen gör en privat notering om händelsen, samt meddelar ansvarslärare.
4. Vårdnadshavare kallas till skolan för samtal. Närvarande är elev, vårdnadshavare, berörd lärare och representant från elevhälsoteamet. Överenskommelse görs skriftligt om hur man ska komma tillrätta med det som inträffat, mallen för "Elevvårdssamtal" används.
5. Vårdnadshavare kallas till skolan för att delta under en eller flera lektioner/aktiviteter.
6. Elevvårdskonferens. Skriftlig överenskommelse/åtgärdsplan upprättas.
7. Beslut om ytterligare åtgärder tex i form av anmälan till socialtjänsten.

Omhändertagande av föremål, tex mobiler

1. Läraren tar hand om föremålet. Eleven får hämta det efter dagens slut.
2. Farliga föremål lämnas till rektor. Vårdnadshavare får hämta föremålet alternativt lämnas det till polisen.

Om en elev bryter mot något som även omfattas av lagen sker följande:

1. Elevens vårdnadshavare kontaktas omgående och kallas till skolan.
2. Elevens blir friställd från skolan till dess att ett möte har hållits. Närvarande vid mötet är elev, vårdnadshavare, ansvarslärare, rektor, och vid behov ytterligare representant från elevhälsoteamet. Skriftlig överenskommelse/åtgärdsplan upprättas.
3. Polis/socialtjänst kontaktas.
4. Elevvårdskonferens följer upp händelsen.

Om en elev kränker en annan elev följs de åtgärder och konsekvenser som framgår av Likabehandlingsplanen.

Trygga kompisar på Järna Friskola

De trygga kompisarna på Järna Friskola har i uppdrag att sprida en positiv stämning på skolan genom att:

- Vara förebilder
- Våga reagera
- Berätta för vuxna om någon elev inte får vara, blir kränkt eller på annat sätt behandlas okamratligt.
- Ta hand om nya elever

I de trygga kompisarnas roll ingår inte:

- Att reda ut och gå emellan vid konflikter och slagsmål
- Att vara extralärare
- Att vara polis
- Att missbruka sitt förtroende
- Att behöva råka illa ut

Det kontrakt som de trygga kompisarna undertecknar vid sitt tillträde innefattar:

- Att man har tystnadsplikt
- Att man har anmälningsplikt
- Att man skall föregå med gott exempel
- Att det blir konsekvenser – allvarssamtal med lärare/kurator - om inte villkoren i kontraktet efterlevs.

Upplägg:

I varje klass utses i slutet av vårterminen två tjejer och två killar som man anser är lämpliga för uppdraget. Alla eleverna i klassen är med och lämnar förslag anonymt, därefter utser lärarna vilka elever som ska representera klassen. Självklart har man rätt att tacka nej.

De trygga kompisarna delas in i tre grupper, årskurs 4, 5-6 och 7-9. Gruppen träffas tillsammans med trygghetsgruppens lärarrepresentant var tredje vecka.

Eleverna får en grundutbildning i uppdraget under första delen av höstterminen.

Varje möte inleds med samtal på temat likabehandling/diskriminering/ kränkande behandling.

Varje deltagare får sedan möjligheten att berätta om det som varit bra respektive dåligt i skolan under tiden som gått sedan föregående träff. Man diskuterar tillsammans fram i gruppen hur man skall arbeta vidare om någon elev på skolan upplevs som utsatt eller ensam.

2017-08-29

Kontrakt för Trygga kompisar - Järna Friskola

Som Trygg kompis kommer jag efter bästa förmåga:

- att föregå med gott exempel som kompis och vara en god förebild för övriga på skolan.
- att regelbundet delta i möten med Trygga kompis-gruppen.
- att ha moralisk tystnadsplikt om information som jag får i mitt uppdrag.
- att lämna information som jag har om kränkningar och mobbning vid träffarna med gruppen.
- att försöka stötta den som blir utsatt genom att skyndsamt våga berätta för någon vuxen på skolan.

Som trygg kompis är jag införstådd i att detta är ett hedersuppdrag och att det blir konsekvenser – allvarssamtal med en vuxen ur Trygghetsgruppen – om inte villkoren i kontraktet efterlevs. Vid upprepade förseelser kan följden bli att man fråntas uppdraget som Trygg kompis.

Mina föräldrar informeras om att jag är uttagen som Trygg kompis och att jag har tackat ja till uppdraget.

Jag har läst igenom kontraktet och vill vara en av de trygga kompisarna.

Underskrift: _____

Namnförtydligande: _____

Klass: _____

Handlingsplan vid kränkande behandling på Järna Friskola

1. Personal på Järna friskola får kännedom om att en eller flera elever blivit utsatta för en kränkande handling. Det kan vara genom att personalen själv har sett det inträffade, genom att den som blivit utsatt har berättat det, eller genom att en annan elev eller förälder har berättat det.
Om personal blir vittne till en händelse ska man ingripa direkt för att avbryta handlingen.
Den som fått kännedom om händelsen kontaktar ansvarslärare till den elev som blivit utsatt för kränkningen.
Ansvarslärare samtalar med den utsatta eleven och kontaktar sedan ansvarslärare till den elev som har utsatt eleven för kränkningen. Denna i sin tur pratar med den som utfört handlingen.
Om ansvarslärare är frånvarande eller av annan orsak inte kan genomföra samtalen ska någon annan av arbetslagets personal eller elevhälsoteamet genomföra samtalen.
Arbetslagen har en stående punkt på arbetslagsmötet där man tar upp händelser som inträffat.
Om det är en elev eller vårdnadshavare till en elev som berättar att eleven känner sig utsatt för kränkande behandling meddelas alltid rektor. Rektor i sin tur meddelar huvudmannen.
Om det är en vuxen som kränkt eleven kontaktas rektor/rektors chef.
Ansvarslärare till den elev som utfört kränkningen samtalar med sin elev.
Om alla inblandade elever samtycker samtalar ansvarslärarna med eleverna tillsammans.
Vårdnadshavare informeras om händelsen genom ansvarslärare.
Ansvarslärare dokumenterar skriftligt på ett särskilt underlag i en pärm som finns hos arbetslaget. Pärmen förvaras inlåst i skåp hos arbetslaget. Eventuell skriftväxling sparas tillsammans med övrig dokumentation.

Om kränkningen gäller en grupp av elever i en klass eller mellan klasser handhas ärendet av klassansvariga som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att vidta åtgärder.

Om kränkningarna sker på fritiden och dessa påverkar skolarbetet agerar vi med samtal på samma sätt som vid kränkningar som sker under skoltid. Vårdnadshavare informeras. Därefter är det vårdnadshavares ansvar att fortsätta agera tex genom att kontakta varandra.

I alla ärenden som berör kränkningar gäller att vi alltid ska agera skyndsamt. Om en åtgärd inte är framgångsrik måste vi hitta andra lösningar.
2. Ansvarslärare följer upp ärendet inom en vecka.
Uppföljningen dokumenteras.

Om kränkningen upphör avslutas ärendet.

3. Om kränkningarna inte har upphört görs en anmälan till Trygghetsgruppen. Anmälan görs på speciell blankett. Tidigare dokumentation bifogas anmälan. Samma blankett använd för att dokumentera den diskussion och de beslut som fattas av Trygghetsgruppen. Dokumentationen förvaras i låst skåp på expeditionen. Berörd personal får ta del av dokumentationen. Vid behov kallas den som har gjort anmälan samt annan berörd personal till Trygghetsgruppens möte.
4. Vid akuta kränkningar av allvarlig art kontaktas rektor omgående. Se vidare "Checklista vid akuta kränkningar".
5. Trygghetsgruppen diskuterar inkomna ärenden, utreder och fattar beslut om hur man ska gå vidare.
En plan upprättas. Vid upprättandet av planen deltar alltid rektor.
Åtgärder sätts in. Det kan vara i form av:
  - Överenskommelse mellan berörda elever med återkommande samtal
  - Vårdnadshavare kallas till skolan samtals tillsammans med elev, ansvarslärare och representant för trygghetsgruppen
  - Extra vuxenkoll på raster
  - Styrda rastaktiviteter
  - Ökad styrning under lektioner, i hallarna och i matsalen
  - Träff med skolsköterska
  - Samtal med kurator
  - Elevhälsoteamet kopplas in
  - MmAlla åtgärder dokumenteras.
Rektor informeras om alla ärenden som kommer till trygghetsgruppen.
Rektor i sin tur informerar huvudmannen.
Planen utvärderas och revideras kontinuerligt tills ärendet avslutas.
5. Trygghetsgruppen följer upp och dokumenterar ärendet vid varje möte till dess att det är avslutat.
6. Om kränkningarna trots vidtagna åtgärder inte upphör eller återkommer kallas alltid vårdnadshavare till inblandade elever var för sig till möte på skolan, i form av en elevvårdskonferens. Vid mötet deltar elev, vårdnadshavare, ansvarslärare, representant från Trygghetsgruppen, rektor samt vid behov representant för huvudmannen.
Nya åtgärder sätts in.
Ärendet följs upp till dess det är avslutat.
Rektor håller huvudmannen informerad.

Charlotte Dackebro
Rektor

2017-01-23

Checklista vid akuta kränkningar på Järna friskola

Vid akuta kränkningar av allvarlig art sker följande:

1. Avväj det akuta hotet, stoppa händelsen, ta hand om den som blivit kränkt.
2. Meddela rektor.
3. Samtala med den som blivit kränkt. I första hand sköts samtalet av ansvarslärare, i annat fall någon från arbetslaget eller elevhälsotemat. Om möjligt är man två personer vid samtalet.
4. Samtal med den/de som uppges ha utfört den kränkande handlingen. I första hand sköts samtalet av ansvarslärare, i annat fall någon från arbetslaget eller elevhälsotemat. Om möjligt är man två personer vid samtalet.
5. Informera vårdnadshavare till både den som har blivit kränkt och den/de som utfört kränkningen.
6. Vårdnadshavare kallas till skolan. Vid mötet närvarar elev, vårdnadshavare, ansvarslärare och rektor, samt vid behov ytterligare personal från skolan. I avvaktan på att vårdnadshavare kan komma till skolan får den som utfört kränkningen inte delta i ordinarie verksamhet.
7. Alla allvarliga fysiska kränkningar anmäls till polis alternativt socialtjänst, beroende på åldern på den som utfört kränkningen. Anmälan görs av rektor. Det som inte är tillåtet ute i samhället är inte heller tillåtet i skolan och ska därför anmälas.
8. Ärendet följs upp och handhas i likhet med "Handlingsplan vid kränkande behandling på Järna friskola.

Bilaga 8

2017-01-26

Anmälan till Trygghetsgruppen Järna Friskola

Dokumentet förvaras i Likabehandlings-pärm som finns inlåst på expeditionen, det får läsas av berörd personal, men ej kopieras.

Datum: _____

Elevens namn:	Klass:
Vårdnadshavare:	
Anmäld av:	
Ansvarslärare:	
Övriga berörda:	
Orsak till anmälan:	
Bakgrund – tidigare åtgärder:	
Mottaget – datum och signatur:	

Tidigare dokumentation bifogas anmälan.

Diskriminering/kränkande handling

Sammanställning av genomförda samtal och åtgärder i ärende gällande diskriminering/kränkande handling vid Järna Friskola

Datum då ärendet påbörjades: _____

Elev/elever som blivit utsatta: _____

_____

Elev/elever som varit inblandade i den kränkande handlingen: _____

_____

Datum	Samtal/åtgärd	Signatur

